

ШАҲАРСОЗЛИК НОРМАЛАРИ ВА ҚОИДАЛАРИ

**ВАҚТИНЧАЛИК
БИНОЛАР ВА ИНШООТЛАР
СМЕТА ХАРАЖАТЛАРИ
НОРМАЛАРИ ТЎПЛАМИГА
ТАЪМИРЛАШ-ҚУРИЛИШ
ИШЛАРИ БЎЙИЧА
ҚЎШИМЧА**

ШНҚ 4.09 – 06

РАСМИЙ НАШР

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ДАВЛАТ АРХИТЕКТУРА ВА
ҚУРИЛИШ ҚЎМИТАСИ
ТОШКЕНТ-2006**

Вақитчилик бинолар ва иншоотлар смета харажатлари нормалари тўплами ШНҚ 4.09-06 га таъмирлаш-қурилиш ишларини бажариш бўйича қўшимча (Ўзбекистон Республикаси «Давархитектқурилиш» Тошкент 2006 й., 9 бет.).

Капитал қурилишда иқтисодий ислохотлар ва нархларни шакллантириш Маркази томонидан ўрнига қайта ишланган ва Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитасининг 31 май 2007 йил 54-сонли буйруғи билан тасдиқланган.

Тасдиқлаш учун Ўзбекистон Республикаси Давархитектқурилиш Қўмитаси капитал қурилишда иқтисодий ислохотлар бошқармаси томонидан тайёрланган.

Норматив хужжатдан фойдаланилганда Ўзбекистон Республикаси Давархитектқурилиш ва Ўзстандарт агентлиги томонидан нашр этилган қурилиш нормалари ва қоидаларига, ҳамда давлат стандартига киритилган ўзгаришлар ҳисобга олиниши керак.

Мазкур норматив хужжатни расмий тўлиқ ёки қисман қайта ишлаб чиқиш, кўпайтириш ва тарқатиш Ўзбекистон Республикаси Давархитектқурилиш Қўмитаси ва ишлаб чиқарган ташкилот рухсатсиз нашр этишга рухсат этилмайди.

**Капитал қурилишда
иқтисодий ислохотлар ва
нархларни шакллантириш Маркази:
Интернетдаги сайт
электрон почтаси**

**web: www.stroyinfo.uz
e-mail: stroyinfo@dostlink.net**

web: www.stroyinfo.uz
e-mail: stroyinfo@dostlink.net

Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва Қурилиш Қўмитаси (Давархитектқурилиш)	Шаҳарсозлик нормалари ва қоидалари	ШНҚ 4.09-06
	Вақтинчалик бинолар ва иншоотлар смета харажатлари нормалари тўпламига таъмирлаш-қурилиш ишлари бўйича қўшимча	Қўшимча

Кириш

Вақтинчалик бинолар ва иншоотларни смета харажатлари нормалари тўплами (ШНҚ 4.09-06) га қўшимча (кейинчалик қўшимча) таъмирлаш-қурилиш ишларини бажаришда капитал таъмирлаш турлари бўйича ўрнатилган, титулли вақтинчалик бинолар ва иншоотларни норма асосида қуриш харажатларини аниқлаш учун мўлжалланган.

Нормалар янги қурилиш шартларидан фаркланиб, бинолар ва иншоотларни капитал таъмирлаш ишларини бажариш хусусиятларини ҳисобга олади. Смета нормалари ва низомлари барча корхоналар, ташкилотлар учун мансублиги ва мулкчилик усулидан ташқари уй-жой-фуқороларга мўлжалланган объектларда капитал таъмирлаш ишларини бажарувчилар учун мажбурийдир.

Смета нормалари инвестицион жараён қатнашувчилари деб аталувчи буюртмачи-қурувчи ва лойиҳалаш ташкилотлари, давлат бошқариш ва назорати органлари, бош пудратчи қурилиш ташкилотлари (фирмалар, корхоналар, бирлашмалар) бошқа юридик ва жисмоний шахсларни фойдаланиши учун мўлжалланган.

1. Умумий низомлар

1.1. Мазкур қўшимча уй-жой-фуқоро объектларига тегишли бўлиб, таъмирлаш-қурилиш ишларини бажаришда вақтинчалик титул бинолар ва иншоотларни қуриш учун смета хужжатларида кўрсатилган маблағ ўлчамини аниқлаш учун мўлжалланган.

Вақтинчалик бинолар ва иншоотлар учун керакли махсус қуриладиган ёки капитал таъмирлаш даврига мослаштирилган, ишлаб чиқариш, омбор, ёрдамчи уй-жой ва жамоат бинолари ва иншоотларига тегишлидир.

Вақтинчалик бинолар ва иншоотлар титулли ва титулсизларга бўлинади.

Давархитектқурилиш Қўмитасининг Иқтисодий ислоҳотлар бошқармаси томонидан киритилган	Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура қурилиш Қўмитасининг 31 май 2007 йил 54-сонли буйруғи билан тасдиқланган	Кучга кириш муддати май 2007 йил
--	--	--

Титулли вақтинчалик бинолар ва иншоотларга тегишли ишлар ва харажатлар рўйхати 1-иловада берилган.

1.2. Титулсиз вақтинчалик бинолар ва иншоотларни (айрим объектларни талабини қондириш учун) қуриш, йиғиш, бузиш, амортизация, жорий таъмирлаш ва жойини алмаштириш харажатлари мазкур қўшимчада ҳисобга олинмаган. Ушбу харажатлар ишлаб чиқариш характери бўйича бошқа харажатларда кўрсатилган.

Титулсиз вақтинчалик бинолар ва иншоотлар рўйхати 2-иловада берилган.

1.3. Лимитланган харажатларни смета нормативлари номенклатураси “Уй-жой биноларини капитал таъмирлаш лойиҳа смета хужжатлари таркибини ишлаб чиқариш тартиби, келишуви ва тасдиқлаш қўлланмаси” (Ўзбекистон Республикаси “Давархитектқурилиш” қўмитасининг 30.12.96 й. 124-сонли буйруғи билан тасдиқланган ҚМҚ 1.03.03-97) да келтирилган капитал таъмирлаш таснифлашига мувофиқ.

Капитал таъмирлаш - бу конструкцияларни бутунлай ёки айрим қисмларини тиклаш ва алмаштириш (бинолар ва иншоотларда хизмат муддати кўпроқ бўлган асосий конструкцияларни бутунлай алмаштиришдан ташқари) ва биноларни инженер-техник асбоб-ускуналарини жисмоний эскириши ва бузилиши билан боғлиқлиги.

Капитал таъмирлаш тури бўйича смета нормативлари қуйидаги қисмларга гуруҳланган:

-бинолар ва иншоотларни комплекс капитал таъмирлаш;

-танлаб (оралатиб) капитал таъмирлаш;

-ташқи инженерлик коммуникациялари ва ободонлаштириш объектларини капитал таъмирлаш.

1.3.1. Биноларни ҳаммасини тўла ёки айрим секциясини қамраб олган ишлар, биноларни комплекс капитал таъмирлашга тегишлидир, бундай ҳолда жисмоний ва маънавий эскиришлар бартараф этилади (шу билан бирга таъмирлаш объектларига тегишли бўлган, инженерлик асбоб-ускуналари, ташқи тармоқлар ва территорияни ободонлаштириш).

1.3.2. Бинолар ва иншоотлар ёки асбоб-ускуналарни айрим конструктив элементларини таъмирлаш ишлари бинолар ва иншоотларни танлаб (оралаб) капитал таъмирлашга тегишлидир, бундай ҳолда жисмоний эскиришлар бартараф этилади.

1.3.3. Сув қузури, канализация, иссиқлик-газ таъминоти ва электр таъминлаш тармоқларини таъмирлаш ишлари майдонларни кўкаламзорлаштириш, йўлкалар, тор кўчалар, тротуарлар ва шу қабиларни таъмирлаш ишлари ташқи инженерлик коммуникациялар ва ободонлаштириш объектларини капитал таъмирлашга тегишлидир.

1.4. Бинолар, иншоотлар ва инженерлик асбоб-ускуналарини икки ва кўпроқ конструктив элемент турларини капитал таъмирлашини бажарганда вақтинчалик бинолар ва иншоотларни харажати тегишли ишлар турини смета баҳосидан норма бўйича пропорционал тарзда аниқланади.

1.5. Смета нормалари харажати фоизда (1-жадвал) мазкур қўшимча бўйича таъмирлаш-қуриш ишлари баҳосидан аниқланади.

ШНҚ 4.09-06

1.6. Смета нормалари таъмирлаш-қурилиш ишларини бажариш учун керакли бўлган тўла комплекси титулли вақтинчалик бинолар, иншоотларни қуриш ва сўнгра бузиш, ҳамда ишларни бажариш талаби учун мунтазам турдаги мавжуд бинолар ва иншоотларни мослаштириш ва фойдаланиш имконияти ҳисоби, қурилиш майдони чегарасида ишчиларга хизмат кўрсатиш харажатлари ҳисобга олинган.

1.7. Смета нормалари контейнерли, йиғма-бузиш ва мобил (инвентор) бинолар баҳосини ҳисобга олмайди.

1.8. Смета нормаларида титулли вақтинчалик бинолар ва иншоотлар қурилишда ушбу харажатлар ҳисобга олинмайди:

-йиғма-бузиш вақтинчалик бинолар, инвентар уйлар, вагонлар ва контейнер турдаги бошқа хоналарни комплект инвентар қисмлари, ҳамда уларни жихозлаш учун асбоб-ускуналар, ишлаб чиқариш ва хўжалик инвентарлари билан биргаликда (буюртмачи ёки пудратчининг хусусий маблағи ҳисобига олинади);

-капитал таъмирлаш даврида фойдаланилган доимий ҳаракатдаги автомобил йўлларига қараб туриш ва ишлар тугагандан сўнг тиклаш;

-титулли вақтинчалик бинолар ва иншоотларни қуришга лойиҳа-смета ҳужжатларини ишлаб чиқиш.

Типовой вақтинчалик бинолар ва иншоотларни боғлаш, бошқа харажатлар ҳисобига “ишлаб чиқаришни лойиҳалаштириш харажатлари” моддаси бўйича бажарилади.

1.9. Смета нормаларига киритилмаган ва бевосита объект сметасида конкрет объект учун айрим таъмирлаш-қурилиш ишлари турларини бажаришга керакли капитал таъмирлашни ташкил этиш

лойиҳаси асосида вақтинчалик мосламаларни қуриш харажатлари ҳисобга олинади:

-юк кўтариш кранлари (кран ости излари) остига рельсли излар, улар ости асосларини қуриш билан;

-биноларни бузганда бинолар ва иншоотларни конструкцияларни шикастланишдан сақлаш учун;

-бинолар ва иншоотларни капитал таъмирлаш билан боғлиқ вақтинчалик автойўлларни айланиб ўтиш;

-ишлаб турган иморатларни таъмирланаётганидан ажратувчи вақтинчалик ўраш конструкциялари, ҳамда биноларни айрим қисмларини фойдаланишга топширишни таъминлаш учун ўраш конструкциялари;

-вақтинчалик чизма бўйича фойдаланишга топширилаётган объектларга боғлиқ тармоқлар ва иншоотлар, кўрсатилган харажатлар рўйхати капитал таъмирлашни ташкил этиш лойиҳаси маълумотларига биноан тўлдирилиши мумкин.

2. Нормалардан фойдаланиш тартиби

2.1. 1-жадвалда келтирилган смета нормалари уй-жой-фуқоро объектларини капитал таъмирлаш учун ишлаб чиқилган.

2.2. Ишлаб чиқариш биноларини капитал таъмирлашда, ҳаракатдаги корхоналар, бинолар ва иншоотларни реконструкция ва кенгайтиришда, уй-жой-фуқоро объектларини реконструкция этишга смета ҳужжатларини тузганда титулли вақтинчалик бинолар ва иншоотларни маблағ миқдори “вақтинчалик бинолар ва иншоотлар смета харажати нормалари тўплами” (ШНҚ 4.09-06) бўйича 0,8 коэффицент қўлланиб аниқланиши лозим.

2.3. Мазкур қўшимча нормалари бинолар ва иншоотларни жорий таъмирлашга тарқатилмайди.

3. Вақтинчалик тартиб бинолар ва иншоотларни ҳисоб-китоби

3.1. Титулли вақтинчалик бинолар ва иншоотлар қурилиши маблағи миқдори аниқланиши мумкин:

-мазкур қўшимча нормалари бўйича;

-капитал таъмирлашни ташкил этиш лойиҳаси маълумотлари асосида, ҳисоби бўйича.

Бир вақтда кўрсатилган усулларни қўллашга руҳсат этилмайди.

3.2. Буюртмачилар ва пудратчилар орасидаги вақтинчалик бинолар ва иншоотлар учун ҳисоб-китоб, ҳақиқатдан қурилган вақтинчалик бинолар ва иншоотлар учун бажарилади.

3.3. Буюртмачи ва пудратчи орасида ўрнатилган вақтинчалик бинолар ва иншоотлар учун ҳисоб-китоб тартиби, капитал таъмирлашни бошидан охиригача қўлланиши лозим.

3.4. Қурилган титулли вақтинчалик бинолар ва иншоотлар фойдаланиш учун қабул қилинади, буюртмачининг асосий маблағларига киритилади (вақтинчалик автомобил йўллар, шоҳобча йўллар ва деворларни архитектурали безашдан

ташқари) ва фойдаланиш учун пудратчига пудрат шартномаси бўйича ўрнатилган тартибда топширилади.

3.5. Вақтинчалик бинолар ва иншоотларни бузиш харажати, уларни тугатишда тўланади.

Буюртмачининг балансидаги вақтинчалик бинолар ва иншоотларни бузишдан ҳосил бўлган асбоб-ускуналар, деталлар, материалларни сотишдан тушган қайтим маблағи, ушбу материаллар ва деталларни жорий нархда сотиш ҳисобини аниқлайди (уларни яроқли ҳолга келтириш ва тахлаш жойига келтириш харажатидан ташқари).

3.6. Вақтинчалик бинолар ва иншоотларни бузишдан ҳосил бўлган конструкциялар ва материаллар, буюртмачининг бухгалтериясининг киримига киритилади ва пудратчига унинг розилиги билан сотилади.

3.7. Вақтинчалик автомобил йўлларини қуришда ишлатилган йиғма темирбетон плиталарини бузишдан ҳосил бўлган плиталарни қайтим баҳоси буюртмачи ва пудратчи имзолаган далолатнома асосида аниқланади.

**Таъмирлаш-қурилиш ишларини бажаришда титулли вақтинчалик бинолар ва
иншоотларни қуриш смета нормалари харажати**

1 жадвал

Тарт. сони	Капитал таъмирлаш турлари номи	Норма таъмирлаш ишлари баҳосидан %
1	Бинолар ва иншоотларни комплекс капитал таъминлаш	
1.1	Яшаш уйлари	0,9
1.2	Жамоат бинолари	1,2
1.3	Коммунал объектлари	1,2
2	Танлаб капитал таъминлаш	
2.1	Фасадлар	0,3
2.2	Томлар	0,4
2.3	Бино ички хоналарини пардозлаш	0,25
2.4	Ички санитар-техник ишлари	0,3
3	Ташқи инженерлик коммуникацияларни ва ободонлаштириш объектларини капитал таъмирлаш	
3.1	Ташқи сув қувурлари, канализация иссиқлик-газ таъминоти тармоқлари (магистралсиз)	1,1
3.2	Ташқи электр таъминоти тармоқлари	1,0
3.3	Шаҳар йўллари ва йўлкалари	1,4
3.4	Кўкаламзорлаштириш	0,9
3.5	Шаҳар кўприклари, қирғоқлар, қирғоқ мустаҳкамлаш ишлари	1,9

1-илова**Титулли вақтинчалик бинолар
иншоотларга тегишли ишлар ва
харажатлар рўйхати**

1. Ишчиларга хизмат кўрсатиш учун вақтинчалик мослаштирилган мавжуд доимий бинолар ва иншоотларни фойдаланиб бўлгандан сўнг, уларни таъмирлаш ва тиклаш.

2. Ижара ва мавжуд хоналарни мослаштириш жиҳозларини, кейинчалик тарқатиш.

3. Ишлаб чиқариш талаби учун вақтинчалик мослаштирилган мавжуд доимий бинолар ва хоналарни ишлатиб бўлгандан сўнг, уларни тиклаш ва таъмирлаш.

4. Контейнерли, йиғма-бузиш мобил (инвентар) ишлаб чиқариш, омбор, ёрдамчи, уй-жой ва жамоат бинолари ва иншоотлари конструкциялари ва деталларини қурилиш майдонида кўчиб юриши, асослар ва пойдеворларни қуриш, зарур пардозлаб монтаж этиш, асбоб-ускуналарни монтажи, инженерлик тармоқларни киритиш, қисмларга ажратиш ва демонтажлаш, майдонни тиклаш, конструкциялар ва деталларни омборга жойлаш.

5. Амортизация чегирмаси (ижара ҳақи), контейнер, йиғма-қисмларга ажратиш ҳилли мобил (инвентар) биноларни жорий сарфи (бошқа харажатлар таркибида ҳисобга олинган санитар-маиший хизмат биноларидан ташқари).

6. Қурилиш майдонидаги ёпиқ вақтинчалик материал-техник (иситиладиган ва иситилмайдиган) ва ушбу қурилиш учун келадиган

материаллар, буюмлар, конструкцияларни сақлаш учун омборлар.

7. Материаллар, буюмлар, конструкциялар ва асбоб-ускуналар, ҳамда юклаш-юк тушириш учун вақтинчалик жойлар (майдонлар, платформалар ва шу кабилар).

8. Кўп вазифани бажарувчи вақтинчалик ишлаб чиқариш устахоналари (таъмирлаш-механика, арматура, дурадгорлик ва бошқалар).

9. Вақтинчалик тош майдалаб-саралаш қурилмалари ва қурилиш майдонида бетон ва қоришма тайёрлаш қурилмалари.

10. Таъмирлаш-қурилиш участкаси, поездлар ва бошқа шунга ўхшаш ташкилотларнинг идораси.

11. Қурилиш майдонидаги вақтинчалик лабораториялар, қурилиш материаллари ва буюмларини синаш учун.

12. Вақтинчалик гаражлар.

13. Қурилиш территориясида ёнғинга қарши тадбирлар билан боғлиқ вақтинчалик иншоотлар.

14. Шаҳарлардаги маҳсус архитектурали безалган деворлар ва ўровлар.

15. Қурилиш майдонидаги вақтинчалик йўллар, йўлкаларни қуриш ва қараш, сўнгра қисмларга ажратиб бузиш.

16. Қурилиш майдонидаги манбадан ҳисоб приборига бўлган электроэнергия, сув, иссиқлик ва бошқа таъминловчи вақтинчалик коммуникацияларни қуриш ва бузиш.

2-илова

Пудратчини бошқа харажатлар таркибида ҳисобга олинган вақтинчалик титулсиз бинолар ва иншоотларга қарашли ишлар ва харажатлар рўйхати

1. Иш бошқарувчилар ва усталарни омбори ва объект идораси.
2. Объект қурилишидаги айвонлар ва омбор иморатлари.
3. Душхона, кутубхона, канализациялаштирилмаган ҳожатхоналар ва ишчиларни исиниш хонаси.
4. Тўшамалар, нарвонлар, зиналар, ўтиш кўприклар, юриш тахталари, бинони (геодезик ўққа) бўлим обноскалари.
5. Иншоотлар, мосламалар ва техника хавфсизлиги бўйича қурилмалар.
6. Қурилиш ишлари смета нормаларида ёки асбоб-ускуналарни монтажи нормаларида берилмаган қурилиш ишлаб чиқариш учун зарур ҳавозалар, ташқи осма кажавалар, деворлар ва ўрамлар
*(махсус ва архитектурали

безалганларидан ташқари), бурғулаб портлатиш ишлаб чиқариш ишларидаги сақлагич козерекалари, яшириниш жойлари.

**Деворлар ва ўровлар, улардан фойдаланиш вақти ва техник хусусияти бўйича кам нархли ва тез ишдан чиқувчи жисмларга тегишликлари.*

7. Магистрал ва ажратувчи тармоқлардан ишчи зонаси чегарасида электроенергия, сув, буғ, газ ва ҳавони вақтинчалик ажратгич (узунлик иншоотларини ўқи ёки бинолар периметридан 25 метргача чегарасидаги территория);

8. Юқорида кўрсатилган вақтинчалик бинолар ва иншоотлар қурилиши ўрнига, қурилиш майдонидаги мавжуд ва қурилаётган биноларни мослаштириш билан боғлиқ сарфлар.

М у н д а р и ж а

	Бет
Кириш	3
1. Умумий низомлар	3
2. Нормалардан фойдаланиш тартиби	5
3. Вақтинчалик тартиб бинолар ва иншоотларни ҳисоб-китоби	6
1 жадвал	7
Таъмирлаш-қурилиш ишларини бажаришда титулли вақтинчалик бинолар ва иншоотларни қуриш смета нормалари харажати	
1 илова	8
Титулли вақтинчалик бинолар иншоотларга тегишли ишлар ва харажатлар рўйхати	
2 илова	9
Пудратчини бошқа харажатлар таркибида ҳисобга олинган вақтинчалик титулсиз бинолар ва иншоотларга қарашли ишлар ва харажатлар рўйхати	